

Dyrker isoleringsmateriale i våde marker

Paludikultur: Politikerne har planer om at tage lavbundsjord ud af omdriften, og nu er der forsøg i gang med afgrøder der kan have fødderne i vand.

28. maj | 10:41 |

Skrevet af [Frederik Thalbitzer](#)

Peter Hahn, projektleder, Naturstyrelsen. Foto: Bodil Pedersen, Seges.

Før var der vildmosekartofler i marken, som ligger i St. Vildmose, men nu er dræningen stoppet på de seks hektar, og markerne våde igen. Klar til såkaldt paludikultur.

Naturstyrelsen er i fuld gang med at etablere forsøg for at se, hvad man kan bruge marker til, når man imødekommer samfundets ønsker og lukker drænene for at gavne klimaet. Seges, COWI og AU Foulum kigger nysgerrigt med og kommer med gode råd om, hvad der skal gøres.

Først på ugen var Peter Hahn, projektleder hos Naturstyrelsen Himmerland, af sted for at sætte gang i pilotforsøg baseret på tyske og hollandske erfaringer.

”Vi er ved at etablere dunhammer, som kan vokse i våde marker. Vi prøver både at så og plante. De kan bruges til at presse plader til byggemateriale af. De kan også bruges til isoleringsmaterialer. Vi sår også græsser, som evner at vokse i våd jord, og som vi håber, man kan producere proteinfoder af”, fortæller han.

KRÆVER SÆRLIGE MASKINER

En ting er at få noget til at vokse. Noget andet er, at det kræver andet materiel end man sædvanligvis har i landbruget.

”Lige nu er jordene bare fugtige med få pytter. Men der kommer til at stå blankt vand på arealerne senere”, siger han.

Selv om der plantes og sås nu, bliver den første høst først i juni-august næste år. Der skal være tid for planterne til at etablere et ordentligt rodnet, før der høstes. Også selvom rødderne/rhizomerne ikke høstes med.

Undervejs samler Naturstyrelsen erfaringer i en logbog så der ikke kun er styr på udbytte, men også forarbejdet med etablering af arealet, såning- og udplantning samt sikring af vand- til- og fraførsel.

KLIMATILTAG

Peter Hahn forudser, at interessen for paludikultur vil vokse i takt med, at landmænd tager lavbundsjord ud af omdriften som klimatiltag. Det kan evt. fremskyndes af, at det bliver for dyrt at vedligeholde dræn i de givne områder.

Landbruget har selv foreslået at udtage 50.000 hektar lavbundslande og Klimarådet har foreslået omtrent det samme, da det er et af de meget effektive tiltag for at nå målet om at reducere udledningen af klimagasser med 70 procent i 2030.

Paludikultur skaber desuden levested for padder, fugle og smådyr og vil med stor sandsynlighed øge biodiversiteten. Jagtmulighederne øges via afgrøden som dækning, men det vil i høj grad kræve, at ikke alt tilplantes. Anlæggene kan måske have potentiale som opstuvnings- eller forsinkelsesbassiner.

[Testforsøget indgår som et delprojekt i et større projekt kaldet Interreg CANAPE \(Creating af New approach to Peatland Ecosystems\). Læs mere her.](#)

FAKTABOKS

Paludikultur

- Reducerer udledningen af kvælstof, fosfor og klimagasser.
- Giver mere variation i landskabet, hvis der ikke dyrkes i store arealer med monokulturer.
- Rørsumpe er vigtige levesteder for mange planter, insekter og dyr.
- Bør placeres i landskab med dræn der er sunket, ved afvandingskanaler og vandlidende lavbundslande der ikke længere kan dyrkes.
- Produktion af biomasse til bioraffinering, biogasproduktion og bæredygtige byggematerialer
- Er endnu ikke godkendt som virkemiddel